

ที่ กค ๐๒๐๖/๓๑๖๓

กระทรวงการคลัง

ถนนพระรามที่ ๖

กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

มีนาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ร่างกฎกระทรวงกำหนดหน่วยงานของรัฐที่สามารถขอให้เจ้าพนักงานบังคับคดีดำเนินการบังคับทางปกครอง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี
๒. ร่างกฎกระทรวงกำหนดหน่วยงานของรัฐที่สามารถขอให้เจ้าพนักงานบังคับคดีดำเนินการบังคับทางปกครอง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. พร้อมหลักการและเหตุผล

ด้วยกระทรวงการคลังขอเสนอเรื่องร่างกฎกระทรวงกำหนดหน่วยงานของรัฐที่สามารถขอให้เจ้าพนักงานบังคับคดีดำเนินการบังคับทางปกครอง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (ร่างกฎกระทรวงฯ) โดยออกตามความในมาตรา ๖๓/๑๕ วรรคหก แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (พ.ร.บ. วิธีปฏิบัติราชการฯ) มาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาต่อไป กรณีเป็นเรื่องที่ต้องนำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีตามมาตรา ๔ (๕) แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ รวมทั้งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติในด้าน (๖) การปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายสุพัฒนพงษ์ พันธ์มีเชาว์) กำกับการบริหารราชการกระทรวงการคลังได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีด้วยแล้ว (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑)

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

ในคราวประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๓ คณะรัฐมนตรีมีมติให้หน่วยงานของรัฐที่ประสงค์จะเสนอร่างกฎกระทรวงฯ ไปยังสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรีเพื่อนำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีพิจารณาให้มีการออกกฎกระทรวงในเรื่องนี้รวมเป็นฉบับเดียว

๒. เหตุผลและความจำเป็นที่ต้องออกกฎกระทรวง

มาตรา ๖๓/๑๕ วรรคหนึ่ง แห่ง พ.ร.บ. วิธีปฏิบัติราชการฯ บัญญัติว่า “กรณีที่มีการบังคับให้ชำระเงินและคำสั่งทางปกครองที่กำหนดให้ชำระเงินเป็นที่สุดแล้ว หากหน่วยงานของรัฐที่ออกคำสั่งให้ชำระเงินประสงค์ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีในสังกัดกรมบังคับคดีดำเนินการบังคับให้เป็นไปตามคำสั่งทางปกครองดังกล่าวให้ยื่นคำขอฝ่ายเดียวต่อศาลภายในสิบปีนับแต่วันที่คำสั่งทางปกครองที่กำหนดให้ชำระเงินเป็นที่สุดเพื่อให้ศาลออกหมายบังคับคดีเพื่อบังคับให้เป็นไปตามคำสั่งทางปกครองนั้น โดยระบุจำนวนเงินที่ผู้อยู่ในบังคับของมาตรการบังคับทางปกครองยังมีได้ชำระตามคำสั่งทางปกครอง ทั้งนี้ ไม่ว่าหน่วยงานของรัฐยังไม่ได้บังคับทางปกครองหรือได้ดำเนินการบังคับทางปกครองแล้ว แต่ยังไม่ได้รับชำระเงินหรือได้รับชำระเงินไม่ครบถ้วน” แต่ทั้งนี้ตามมาตรา ๖๓/๑๕ วรรคหก แห่ง พ.ร.บ. วิธีปฏิบัติราชการฯ บัญญัติว่า “หน่วยงานของรัฐตามมาตรา นี้ หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรม

/ราชการ...

ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานอื่นของรัฐตามที่กำหนดในกฎกระทรวง” ดังนั้น หากจะนำมาตรา ๖๓/๑๕ แห่ง พ.ร.บ. วิธีปฏิบัติราชการฯ ไปใช้บังคับแก่หน่วยงานอื่นของรัฐที่ไม่ใช่กระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรม ราชการส่วนภูมิภาค และราชการส่วนท้องถิ่น จะต้องกำหนดเป็นกฎกระทรวง

๒.๑ หน่วยงานของรัฐตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ (พ.ร.บ. ความรับผิดทางละเมิดฯ)

มาตรา ๔ แห่ง พ.ร.บ. ความรับผิดทางละเมิดฯ กำหนดนิยามคำว่า “หน่วยงานของรัฐ” ให้หมายความรวมถึง รัฐวิสาหกิจที่ตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติหรือพระราชกฤษฎีกา และหน่วยงานอื่นของรัฐที่มีพระราชกฤษฎีกากำหนดให้เป็นหน่วยงานของรัฐตาม พ.ร.บ. ความรับผิดทางละเมิดฯ ด้วย ซึ่งปรากฏว่า ธนาคารแห่งประเทศไทย กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ กองทุนการออมแห่งชาติ กองทุนประกันชีวิต และกองทุนประกันวินาศภัย เป็นหน่วยงานของรัฐ ตามมาตรา ๓ แห่งพระราชกฤษฎีกากำหนดหน่วยงานของรัฐตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ พ.ศ. ๒๕๔๐ (พระราชกฤษฎีกาฯ) สำนักงานความร่วมมือพัฒนาเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน (องค์การมหาชน) เป็นหน่วยงานของรัฐตามมาตรา ๓/๑ แห่งพระราชกฤษฎีกาฯ และธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย บริษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม ธนาคารอาคารสงเคราะห์ สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล การยาสูบแห่งประเทศไทย เป็นรัฐวิสาหกิจที่จัดตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติ ดังนั้น ทั้ง ๑๒ หน่วยงาน จึงเป็นหน่วยงานของรัฐตาม พ.ร.บ. ความรับผิดทางละเมิดฯ และมีฐานะเป็นนิติบุคคล ซึ่งจะต้องมีการบังคับทางปกครองโดยใช้มาตรการบังคับทางปกครอง การยึดอายัด หรือขายทอดตลาดทรัพย์สินด้วย แต่เนื่องจากเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานข้างต้นยังไม่มีความพร้อมหรือขาดประสบการณ์ในเรื่องดังกล่าว ซึ่งอาจส่งผลให้การบังคับตามคำสั่งทางปกครองไม่มีประสิทธิภาพ ด้วยเหตุผลดังกล่าว จึงมีความจำเป็นต้องกำหนดหน่วยงานดังกล่าวข้างต้นเป็นหน่วยงานของรัฐที่สามารถขอให้เจ้าพนักงานบังคับคดีดำเนินการบังคับทางปกครองแทนได้

๒.๒ สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (สำนักงาน ก.ล.ต.) เป็นหน่วยงานของรัฐตามมาตรา ๓ แห่งพระราชกฤษฎีกาฯ และมีฐานะเป็นนิติบุคคลตามมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ มีการบังคับใช้กฎหมายซึ่งมีการออกคำสั่งทางปกครองที่กำหนดให้ชำระค่าปรับทางปกครอง ตามมาตรา ๑๑๑ (๓) แห่งพระราชบัญญัติสัญญาซื้อขายล่วงหน้า พ.ศ. ๒๕๔๖ และมาตรา ๖๗ (๒) แห่งพระราชบัญญัติทรัสต์เพื่อธุรกรรมในตลาดทุน พ.ศ. ๒๕๕๐ ดังนั้น เพื่อให้การบังคับตามคำสั่งทางปกครองที่กำหนดให้ชดเชยค่าปรับทางปกครองของสำนักงาน ก.ล.ต. มีประสิทธิภาพ จึงมีความจำเป็นในการกำหนดให้สำนักงาน ก.ล.ต. เป็นหน่วยงานของรัฐที่สามารถขอให้เจ้าพนักงานบังคับคดีดำเนินการบังคับทางปกครองแทนได้

๒.๓ สถาบันคุ้มครองเงินฝาก (สคฝ.) มีฐานะเป็นนิติบุคคลตามมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติสถาบันคุ้มครองเงินฝาก พ.ศ. ๒๕๕๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (พ.ร.บ. สถาบันคุ้มครองเงินฝากฯ) และเป็นหน่วยงานของรัฐตามมาตรา ๑๑ แห่ง พ.ร.บ. สถาบันคุ้มครองเงินฝากฯ โดยมีมาตรา ๕๓ แห่ง พ.ร.บ. สถาบันคุ้มครองเงินฝากฯ กำหนดให้ในกรณีที่สถาบันการเงินใดถูกเพิกถอนใบอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจสถาบันการเงิน ให้ สคฝ. จ่ายเงินให้แก่ผู้ฝากเงินภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ผู้ฝากเงินได้ยื่นคำขอโดยให้หักหนี้

/ที่ถึงกำหนด...

ที่ถึงกำหนดชำระก่อน หรือในวันที่สถาบันการเงินถูกเพิกถอนใบอนุญาตเป็นเงินจำนวนแน่นอนกับสถาบันการเงินนั้นก่อนจ่ายเงินให้แก่ผู้ฝากเงิน อย่างไรก็ตาม หากปรากฏว่ามีการจ่ายเงินเกินกว่าที่ผู้ฝากเงินพึงจะได้รับ สคฝ. จำเป็นต้องออกคำสั่งทางปกครองให้ผู้ฝากเงินชดใช้เงินคืนแก่ สคฝ. และหากผู้ฝากเงินดังกล่าวไม่ปฏิบัติตาม สคฝ. จำเป็นต้องดำเนินการตามกฎหมายเพื่อบังคับตามคำสั่งทางปกครองนั้นต่อไป นอกจากนี้ มาตรา ๓๗ แห่ง พ.ร.บ. สถาบันคุ้มครองเงินฝากฯ กำหนดให้นำ พ.ร.บ. ความรับผิดทางละเมิดฯ มาใช้บังคับกับการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ผู้อำนวยการ และพนักงานของสถาบันอีกด้วย ดังนั้น เพื่อให้การบังคับตามคำสั่งทางปกครองที่กำหนดให้ผู้ฝากเงินชดใช้เงินคืนให้แก่ สคฝ. และกรณีการออกคำสั่งทางปกครองตาม พ.ร.บ. ความรับผิดทางละเมิดฯ ของ สคฝ. มีประสิทธิภาพ จึงมีความจำเป็นต้องกำหนดให้ สคฝ. เป็นหน่วยงานของรัฐที่สามารถขอให้เจ้าพนักงานบังคับคดีดำเนินการบังคับทางปกครองแทนได้

๒.๔ สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย (สำนักงาน คปภ.) เป็นหน่วยงานของรัฐและมีฐานะเป็นนิติบุคคลตามมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งตามมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (พ.ร.บ. คุ้มครองผู้ประสบภัยฯ) กำหนดให้ในกรณีที่เจ้าของรถหรือบริษัทไม่จ่ายค่าเสียหายเบื้องต้นให้แก่ผู้ประสบภัย หรือจ่ายค่าเสียหายเบื้องต้นให้แก่ผู้ประสบภัยไม่ครบจำนวนแล้วแต่กรณี เมื่อสำนักงานกองทุนทดแทนผู้ประสบภัยได้จ่ายค่าเสียหายเบื้องต้นให้แก่ผู้ประสบภัยไปตามมาตรา ๒๕ แห่ง พ.ร.บ. คุ้มครองผู้ประสบภัยฯ แล้ว ให้นายทะเบียนมีคำสั่งเรียกเงินตามจำนวนที่ได้จ่ายไปนั้นคืนเจ้าของรถหรือบริษัทแล้วแต่กรณี พร้อมเงินเพิ่มในอัตราร้อยละสิบของจำนวนค่าเสียหายเบื้องต้นที่จ่ายจากกองทุนส่งเข้ากองทุน คำสั่งเรียกเงินของนายทะเบียนดังกล่าวจึงเป็นคำสั่งทางปกครองที่กำหนดให้ชำระเงิน ดังนั้น เมื่อถึงกำหนดชำระเงินแล้วหากเจ้าของรถหรือบริษัทไม่ชำระค่าเสียหายเบื้องต้นพร้อมเงินเพิ่มคืนกองทุนให้ถูกต้องครบถ้วนตามคำสั่งนายทะเบียน นายทะเบียนต้องมีหนังสือเตือนให้ชำระเงินคืนภายในระยะเวลาที่กำหนดซึ่งไม่น้อยกว่า ๗ วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือเตือนของนายทะเบียน หากไม่ปฏิบัติตาม นายทะเบียนมีอำนาจใช้มาตรการบังคับทางปกครองโดยการยึดหรืออายัดทรัพย์สินของเจ้าของรถหรือบริษัทนั้น และขายทอดตลาดเพื่อชำระเงินให้ครบถ้วนได้ตามมาตรา ๖๓/๗ แห่ง พ.ร.บ. วิธีปฏิบัติราชการฯ ประกอบกับข้อ ๘ แห่งระเบียบสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัยว่าด้วยการใช้มาตรการบังคับทางปกครองโดยการยึด อายัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินตาม พ.ร.บ. คุ้มครองผู้ประสบภัยฯ ดังนั้น เพื่อให้การบังคับตามคำสั่งทางปกครองของสำนักงาน คปภ. ที่กำหนดให้ชำระเงินเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงมีความจำเป็นในการกำหนดให้สำนักงาน คปภ. เป็นหน่วยงานของรัฐที่สามารถขอให้เจ้าพนักงานบังคับคดีดำเนินการบังคับทางปกครองแทนได้

๒.๕ กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) เป็นหน่วยงานของรัฐที่อยู่ในกำกับของรัฐมนตรี มีฐานะเป็นนิติบุคคลตามมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๐ ที่ไม่เป็นส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน หรือรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณและกฎหมายอื่น จึงมิได้มีฐานะเป็นหน่วยงานของรัฐตามนัยบทบัญญัติมาตรา ๖๓/๑๕ วรรคหก แห่ง พ.ร.บ. วิธีปฏิบัติราชการฯ อย่างไรก็ตาม กยศ. ถือเป็นหน่วยงานของรัฐที่มีพระราชกฤษฎีกากำหนดให้เป็นหน่วยงานของรัฐ ตาม พ.ร.บ. ความรับผิดทางละเมิดฯ จึงมีอำนาจสั่งให้พนักงานของ กยศ. ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๑๒ แห่ง พ.ร.บ. ความรับผิดทางละเมิดฯ ประกอบกับ

มาตรา ๕๑ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๐ กำหนดว่า ถ้าผู้จ่ายเงินได้พึงประเมินตามวรรคหนึ่ง ไม่ได้หักเงินได้พึงประเมิน หักและไม่ได้นำส่งหรือนำส่งแต่ไม่ครบตามจำนวนที่กองทุนแจ้งให้ทราบ หรือหักและนำส่งเกินกำหนดระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้จ่ายเงินได้พึงประเมินรับผิดชอบใช้เงินที่ต้องนำส่งในส่วนของผู้กู้ยืมเงินตามจำนวนที่กองทุนแจ้งให้ทราบและต้องจ่ายเงินเพิ่มในอัตราร้อยละสองต่อเดือนของจำนวนเงินที่ผู้จ่ายเงินได้พึงประเมินยังไม่ได้นำส่งหรือตามจำนวนที่ยังขาดไปแล้วแต่กรณี ทั้งนี้ นับแต่วันถัดจากวันที่ครบกำหนดต้องนำส่งตามวรรคหนึ่ง ดังนั้น หากมีกรณีเข้าเงื่อนไขดังกล่าว กยศ. จึงอาจมีคำสั่งให้ผู้จ่ายเงินได้พึงประเมินต้องรับผิดชอบใช้เงินที่ต้องนำส่งในส่วนของผู้กู้ยืมเงิน ตามจำนวนที่แจ้งให้ทราบ และต้องชำระเพิ่มในอัตราร้อยละสองต่อเดือนตามบทบัญญัติที่กฎหมายกำหนด ซึ่งมาตรการตามบทบัญญัติดังกล่าวเป็นการใช้อำนาจตามกฎหมายที่มีผลเป็นการสร้างนิติสัมพันธ์ขึ้นระหว่างบุคคลในอันที่มีผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิหรือหน้าที่ของบุคคล ไม่ว่าเป็นการถาวรหรือชั่วคราว จึงเป็นคำสั่งทางปกครอง ตามมาตรา ๕ แห่ง พ.ร.บ. วิธีปฏิบัติราชการฯ

๓. สารสำคัญ

เพื่อให้การดำเนินการบังคับตามคำสั่งทางปกครองกรณีที่มีการบังคับให้ชำระเงินและคำสั่งทางปกครองที่กำหนดให้ชำระเงินเป็นที่สุดแล้วของหน่วยงานตามข้อ ๒.๑ - ๒.๕ ประกอบด้วย หน่วยงานของรัฐ ตาม พ.ร.บ. ความรับผิดทางละเมิดฯ สำนักงาน ก.ล.ต. สคฝ. สำนักงาน คปภ. และ กยศ. เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงเพื่อกำหนดให้หน่วยงานดังกล่าวเป็นหน่วยงานของรัฐ ตามมาตรา ๖๓/๑๕ วรรคหก แห่ง พ.ร.บ. วิธีปฏิบัติราชการฯ

๔. ข้อเสนอของกระทรวง

กระทรวงการคลังจึงขอเสนอร่างกฎกระทรวงกำหนดหน่วยงานของรัฐที่สามารถขอให้เจ้าพนักงานบังคับคดีดำเนินการบังคับทางปกครอง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาตาม มาตรา ๔ (๕) แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายอาคม เติมพิทยาไพสิฐ)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง

กลุ่มกฎหมาย

โทรศัพท์ ๐ ๒๑๒๖ ๕๘๐๐ ต่อ ๒๕๓๓

โทรสาร ๐ ๒๒๗๓ ๙๔๐๖